

Saksdokumenter - Felles vannområdeutvalg for vannområde Glomma og Grensevasdragene

Utvalg	Felles vannområdeutvalg for vannområde Glomma og Grensevasdragene
Møtested	Teams
Dato	01.06.2021
Tid	12:00 – 13:00
Referent	Trine Fjøsne
Møteledere	Lise Selnes og Erik Sletten

Agenda

Agenda	
Tid:	Tema:
12:00 – 14:00	Velkommen v/Trine Fjøsne
	Behandling av saker i felles vannområde utvalg
	Eventuelt

Saker til behandling:	
Saksnr.:	
4/2021	Godkjenning av innkalling og dagsorden
5/2021	Godkjenning av referat fra møtet 21.01.21
6/2021	Endret organisering av vannforvaltningsarbeidet i arealene som omfatter vannområde Glomma og Grensevasdragene Vedlegg 1: Forslag til partnerskapsavtale mellom kommunene Vedlegg 2: Dagens organisering Vedlegg 3: Finansiering
7/2021	Behandling av søknad om støtte til vannmiljøtiltak
8/2021	Orienteringer <ul style="list-style-type: none">- Regionale vannforvaltningsplaner på høring- Modell for tildeling av statlige midler til vannområdene
9/2021	Dato for neste møte

Sak 4/2021 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Forslag til vedtak:

Felles vannområdeutvalg godkjenner innkalling og dagsorden

Sak 5/2021 Godkjenning av referat fra møtet i felles vannområdeutvalg 21.01.21

Forslag til vedtak:

Felles vannområdeutvalg godkjenner referat fra møtet i felles vannområdeutvalg 21.01.21

Sak 6/2021 Endret organisering av vannforvaltningsarbeidet i arealene som omfatter vannområde Glomma og Grensevasdragene – overføring av ansvar for drift av vannområde Glomma og Grensevasdragene til kommunene

Bakgrunn

Formålet med vannområdene er å etablere hensiktsmessige enheter for arbeidet hvor berørte aktører samarbeider for å gjennomføre sine oppgaver i henhold til vannforskriften. Vannområdene skal representere det lokale nivået og er ment som kommunenes samarbeidsnivå i vannforvaltningsarbeidet.

Siden mange kommuner har areal innenfor vannområde Glomma eller Grensevasdragene og områdene i dag har felles koordinator har mye av arbeidet i områdene vært organisert samlet. Fylkeskommunen har tatt ansvar for å koordinere arbeidet siden 2011, da med bakgrunn i store arealer og antallet kommuner som er berørt.

Dagens størrelse og organisering av vannområdene fører til dårligere kommunal forankring enn ønsket. I tillegg er det for stor jobb for en koordinator å administrere arbeidet og bidra til å skape nødvendig forankring.

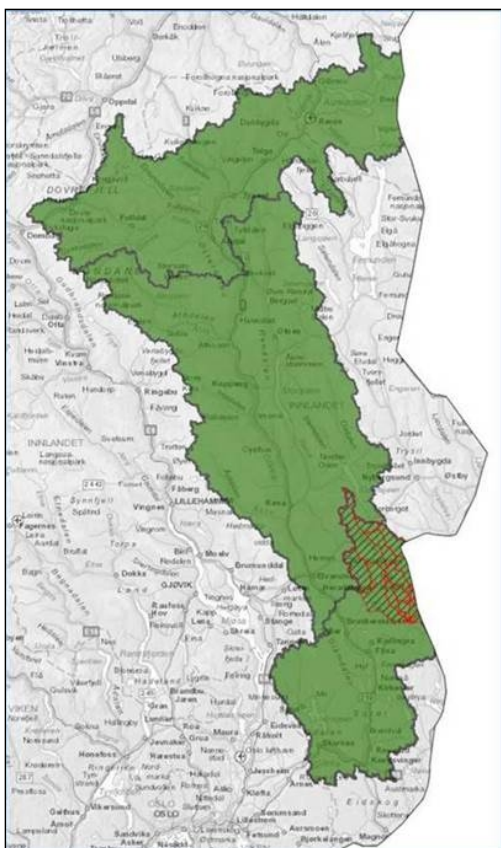
I vedtak i felles vannområdeutvalg 21.01.21 støtter felles vannområdeutvalg foreslått modell og ser behovet for bedre lokal forankring av vannforvaltningsarbeidet. Saken skulle legges fram for regionrådene for innspill. Innspillene vil danne grunnlag for ny sak om temaet i felles vannområdeutvalg før videre behandling i kommunene. Saken skrives da som et saksdokument rettet mot behandling i kommunestyrene.

Saksopplysninger

Vedtak og sak fra felles vannområdeutvalg ble oversendt regionrådene i januar, og er nå presentert for alle regionrådene i gamle Hedmark. Regionrådene har ulike vedtak i saken.

Deling av Glomma vannområde

Dagens størrelse og organisering av vannområdene fører til dårligere kommunal forankring enn ønsket. Områdene skiller ut i forhold til de andre vannområdene i vannregionen (unntatt Mjøsa) i forhold til geografisk størrelse. Det er derfor foreslått å dele inn vannområde Glomma i tre mindre vannområder, og at arbeidet videre organiseres på kommunenivå gjennom interkommunalt samarbeid. Innlandet fylkeskommune vil i det videre arbeidet med vannforvaltningen bistå alle vannområdene i Innlandet fylket.

På bakgrunn av oversendte vedtak fra regionrådene og vedtak i felles vannområdeutvalg 21.01.21 forslås det å gå videre med den formelle prosessen om deling av vannområde Glomma i tre mindre områder jf. forslag presentert i felles vannområdeutvalg i desember og januar og for regionrådene vinter/vår 2021. Kartopplysninger sendes Viken fylkeskommune (Vannregionmyndighet for Innlandet og Viken vannregion), NVE og Miljødirektoratet.

Organisering

På bakgrunn av oversendte vedtak fra regionrådene og vedtak i felles vannområdeutvalg 21.01.21 er det laget et forslag til avtale for samarbeid mellom relevante kommuner med utgangspunkt i foreslått deling av vannområde Glomma i tre mindre vannområder og naturlige samarbeid mellom de tre nye vannområde og vannområdene innenfor Grensevassdragene (Dalälven, Femund-/Trysilvassdraget, Røgden og Vrangselva). Det er tatt utgangspunkt i naturlige kommunesamarbeid samt vannets dreneringsmønster når man har sett på inndeling i nye vannområder.

Forslag til avtale mellom kommunene i den nye organiseringen ligger i vedlegg 1.

Det foreslås at:

1. Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga og Tynset går sammen om ansettelse av koordinator for vannområde Glomma (del 1 - Fjellregionen)¹
2. Elverum, Åmot, Stor-Elvdal, Våler, Engerdal, Trysil og Løten² går sammen om ansettelse av koordinator for vannområde Glomma (del 2 - Sør-Østerdal)¹, Femund/Trysilvassdraget og Dalälven
3. Grue, Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Åsnes og Stange² går sammen om å ansette koordinator for vannområde Glomma (del 3 – Kongsvingerregionen), Røgden og Vrangselva.

- 1) De 3 nye vannområdene må benevnes med nye navn i tråd med vannforskriften/vanndirektivet.
- 2) Løten og Stange har også vesentlige deler i vannområde Mjøsa.

Økonomi

Drift av vannområdearbeidet gjennom interkommunalt samarbeid, med en organisering av vannområdet og felles vannområdekoordinator utløser både statlige og fylkeskommunale midler. I tillegg må kommunene benytte egne midler. Det anbefales at dette gjøres gjennom et årlig driftstilskudd. Forslag til finansingsmodell med antatt bidrag fra Innlandet fylkeskommune og Innlandet og Viken vannregion er vist i tidligere behandling av saken (vedlegg 2). Finansieringsnøkkel må bestemmes i det enkelte partnerskap på bakgrunn av blant annet vannområdekoordinators stillingsprosent.

Modell for fordelingsnøkkel for statlige midler til vannområdene i Innlandet og viken fra Innlandet og Viken vannregion er ikke besluttet enda. Denne behandles på møte i politisk utvalg i september, og vil dermed være klart før opprettelse av ny organisering 01.01.2022.

Organisering

For at kommunene i partnerskapet skal oppnå god tilknytning og forankring både politisk og administrativt er organiseringen av arbeidet viktig. Det er ønskelig at det opprettes organisering i tråd med beskrivelse av arbeidet på vannområde nivå i forslag til regional plan for vannforvaltning for vannforvaltning i Innlandet og viken vannregion (2022 – 2027) og regional plan for vannforvaltning for de norske delene av vannregion Västerhavet (2022 – 2027).

De fleste vannområdene i Innlandet og Viken vannregion er organisert med vannområdeutvalg, tema-/faggrupper og vannområdeleder/-koordinator. Vannområdeutvalget (styringsgruppen) er det øverste organet med en styreleder som er en valgt administrativ leder eller politiker fra en av kommunene i vannområdet. De fleste vannområdelederne/-koordinatorene er ansatt i en vertskommune, og har ansvaret for driften av vannområdet i samarbeid med øvrige kommuner i vannområdet.

Det er viktig at det legges opp til et godt samarbeid mellom

- kommune og koordinator (politisk og administrativt)
- koordinatorene for de vannområdene
- koordinator, fylkeskommune, Statsforvalteren og andre aktuelle regionale myndigheter
- koordinator og vannregionmyndighet

En styringsgruppe hvor alle kommunene i partnerskapet er representert må gi tydelige bestillinger til koordinator for vannområdet. Det er mange oppgaver som skal løses i et vannområde, og vannregionmyndigheten har et mål om at alle vannområder skal ha en organisering med vannområdekoordinator i minst 50 % stilling. Denne stillingsprosenten sier noe om hvilken arbeidsmengde vannforskriftsarbeidet medfører, og hva man forventer blir fulgt opp i et vannområde.

Oppgaver som må løses av vannområdene (eventuelt hver enkelt kommune) er blant annet:

- Representasjon i vannregionutvalget, vannområdeforum
- Rullering av regional vannforvaltningsplan
 - Oppdatering av kunnskapsgrunnlag
 - Tiltaksplanlegging
 - Lokal medvirkning
 - Registrering av tiltak og tiltaksgjennomføring i databasen Vann-nett
 - Følge opp bestillinger som kommer fra vannregionmyndigheten i arbeidet med revidering av regional vannforvaltningsplan
- Tiltaksgjennomføring
- Vassdragsovervåkning
 - bidra til planlegging, gjennomføring og finansiering
- Iverksette aktuelle prosjekter i vannområdet
- Deltakelse på konferanser/samlinger i regi av Miljødirektoratet og vannregionen
- Kontaktperson for vannforvaltning i kommunene – informasjon fra og kontakt med vannregionmyndigheten, fylkeskommunen og miljødirektoratet.

Kommunenes rolle i vannforvaltningsarbeidet er viktig. Kommunen er sektormyndighet på mange områder som berører vann, og sitter på den lokale kunnskapen om vannmiljøet, påvirkninger og brukerinteresser. Dette er et viktig kunnskapsgrunnlag for vannforvaltningsplanene. Kommunene skal jf. pbl delta i utarbeidelsen av vannforvaltningsplanene, de regionale planene skal ligge til grunn som en regional føring i den kommunale planleggingen og saksbehandlingen. Implementering av arbeidet i den kommunale planleggingen og gjennomføring av tiltak er viktig for å nå vedtatte miljømål for vannet.

Videre prosess

Felles vannområdeutvalg for vannområde Glomma og Grensevassdragene anmoder kommunene om å behandle denne saken innen 1. oktober 2021. Vedtak i saken sendes felles vannområdeutvalg for Vannområde Glomma og Grensevassdragene etter behandling.

Konklusjon

På bakgrunn av tilbakemelding fra regionrådene, vedtak i felles vannområdeutvalg 21.01.21 anbefales det å gå videre med den formelle prosessen om deling av Glomma vannområde i tre mindre deler.

På bakgrunn av tilbakemelding fra regionrådene, vedtak i felles vannområdeutvalg 21.01.21 er det laget forslag til partnerskapsavtale for

1. Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga og Tynset går sammen om ansettelse av koordinator for vannområde Glomma (del 1 - Fjellregionen)¹
2. Elverum, Åmot, Stor-Elvdal, Våler, Engerdal, Trysil og Løten² går sammen om ansettelse av koordinator for vannområde Glomma (del 2 - Sør-Østerdal)¹, Femund/Trysilvassdraget og Dalälven

3. Grue, Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Åsnes og Stange² går sammen om å ansette koordinator for vannområde Glomma (del 3 – Kongsvingerregionen), Røgden og Vrangselva.

For at kommunene i partnerskapet skal oppnå god tilknytning og forankring både politisk og administrativt anbefales det at alle kommuner er representert i et vannområdeutvalg.

Forslag til vedtak:

Felles vannområdeutvalg vedtar å gå videre med den formelle prosessen om deling av Glomma vannområde i tre mindre deler.

Felles vannområdeutvalg støtter forslag til partnerskapsavtale for

1. Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga og Tynset går sammen om ansettelse av koordinator for vannområde Glomma (del 1 - Fjellregionen)¹
2. Elverum, Åmot, Stor-Elvdal, Våler, Engerdal, Trysil og Løten² går sammen om ansettelse av koordinator for vannområde Glomma (del 2 - Sør-Østerdal)¹, Femund/Trysilvassdraget og Dalälven
3. Grue, Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Åsnes og Stange² går sammen om å ansette koordinator for vannområde Glomma (del 3 – Kongsvingerregionen), Røgden og Vrangselva.

og oversender denne til regionrådene og kommunene for behandling.

Felles vannområdeutvalg ønsker at partnerskap skal formaliseres med en foreløpig varighet på 6 år fra 01.01.2022- 31.12.2027. Varsel om uttreten av partnerskapet må skje minimum ett kalenderår før iverksettelse.

Felles vannområdeutvalg ønsker at det etableres vannområdeutvalg/styringsgruppe i de nye partnerskapene for vannområdene slik at det jobbes for å oppnå god tilknytning og forankring for alle kommunene som er medlemmer i partnerskapet.

Sak 7/2021 Tildeling av tilskudd til vannmiljøtiltak

Bakgrunn:

For å nå miljømålene som er vedtatt i de regionale planene for vannforvaltning er det i mange vannforekomster nødvendig å gjennomføre tiltak for å bevare eller forbedre vannkvaliteten. Vannområde Glomma og Grensevassdragene har i 2020 satt av 500 000,- kroner i budsjettet til tilskuddsordningen «tilskudd til vannmiljøtiltak». Tilskuddsordningen ble opprettet i 2016, og iverksatt i 2017. Ordningen ble opprettet som initiativ for å starte gjennomføringen av tiltak for å bedre vannkvaliteten og bedre kunnskapsgrunnlaget i bekker, elver og sjøer.

Saksopplysninger:

Ordningen har en søknadsramme på 500 000,- kroner i 2020. Det har kommet inn en søknad med en omsøkt sum på totalt 120 000,- kroner.

Kort beskrivelse av de ulike søknadene

El-fiske Etna

Etna Elvelag søker om støtte til å gjennomføre El-fiske i deler av Etna sitt hovedløp mellom Lunde Bru og i særlig retning mot Etna Familiecamping. Målet med dette er en videreføring av prosjekt

gjennomført av Øystein Toverud, som har laget en rapport ifbm. elfiske av sideelver til Etna i 2020. Prosjektet sees i sammenheng med et større prosjekt for Etna hvor det også foreligger et restaureringsprosjekt for å bedre Etna sin biotop. Etna Elvelag er i så måte en aktiv part og pådriver for at fisket i elva skal bli bedre.

Vurdering

De innkomne søknadene vurderes med utgangspunkt i kriterier for tildeling som er vedtatt av felles vannområdeutvalg 23. november 2016, ift. søknadsopplysninger, søker og om tiltaket er innenfor vannområdenes arealer. Midlene kan nyttes både til planlegging og gjennomføring av tiltak, men ikke til avlønning av egne ansatte. Omsøkt tiltak må ligge innenfor vannområde Glomma og Grensevassdragenes arealer.

Midlene skal støtte:

1. Tiltak som bidrar til forbedring av vannkvalitet og økologisk miljøtilstand, iht. miljømål gitt i regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma og Regional plan for vannforvaltning i de norske delene av vannregion Västerhavet (Grensevassdragene).
2. Tiltaksovervåking som bidrar til en systematisk kunnskapsinnhenting i vannforekomster hvor det er nødvendig å se om gjennomførte tiltak har forbedret vannkvaliteten.
3. Problemkartlegging som bidrar til bedre kunnskap og progresjon i tiltaksgjennomføringen.

Når tiltak ellers vurderes som likeverdige:

- Vil søknader vurderes opp mot prioriteringene det er lagt føringer for i de regionale planene
- Vil de søknadene tiltak som kopler sammen flere aktører og finansieringsparter/-kilder bli prioritert framfor tiltak som ikke gjør det
- Vil de som har en skissert fremdriftsplan bli prioritert framfor tiltak som ikke har det
- Vil det etterstrebtes en geografisk fordeling

Tabell med vurderinger av den enkelte søknad:

Søker	Beskrivelse	Omsøkt	Forslag til tildeling
Etna Elvelag	El-fiske Etna Tiltaket tilfredsstillende ikke kriteriene for tildeling av tilskudd til vannmiljøtiltak, ved at ligger utenfor vannområde Glomma og Grensevassdragenes arealer Tiltaket prioriteres ikke i 2020.	120 000,-	0,-

Konklusjon:

Med bakgrunn i ovenstående vurderinger opp mot vedtatte kriterier for stønadsordningen foreslås det følgende tildeling av midler til vannmiljøtiltak i 2021

Søker	Beskrivelse	Forslag til tildeling
Etnedal Elvelag	El-fiske Etna	0,-

Forslag til vedtak:

Felles vannområdeutvalg for Glomma vannområde og Grensevassdragene finner ikke å kunne tildele søknad om tilskudd til vannmiljøtiltak fra Etnedal elvelag tilskudd.

Sak 8/2021 Orienteringer

- Regionale vannforvaltningsplaner på høring
Kort orientering om dokumenter, høringsperiode og prosess framover.
- Modell for tildeling av statlige midler til vannområdene
Kort orientering om vannregionens forslag til fordelingsnøkkel for fordeling av statlige midler til vannområdene. Modell vedtas på møte i politisk utvalg i september.

Sak 9/2021 Dato for neste møte

Det er behov for et møte felles vannområdeutvalg i løpet av høsten. Her vil blant annet ferdige plandokumenter presenteres.

Forslag til vedtak

Felles vannområdeutvalg utformer forslag til vedtak.